

Парижъ, въ Женева, въ Цюрихъ, въ Москва, въ Одеса и п. ч. Помногото отъ тѣхъ се учать съ разноски на общинитѣ или и на частни лица, които се лишаватъ отъ всичко, шо е разкошъ, за да помогнатъ така за подигане на отечеството си. За зла честь, много отъ тия младежи не бѣрзатъ всѣкога да се върнатъ въ отечеството си прѣдъ видъ на гоненията и на лишенията, които ги очакватъ. *Диар-бекиръ* и нѣкои други турски градове въ Мала-Азия сѫ прѣпълнени съ български учители, заточени или затворени тамъ по просто подозрѣние, че правятъ часть отъ мними революционни комитети. Митхадъ паша, мнимиятъ реформаторъ, обѣси отъ тѣхъ голѣмо число при управлението му на дунавската областъ. Напослѣдъкъ още български най-много учители бѣха покачени на бѣсилки: защото тѣ знаятъ да четатъ вѣстници и да пишатъ по нѣкогажъ кореспонденции. Митхадъ паша — главниятъ виновникъ на нечуванитѣ злощастия въ България — всѣкога е гонилъ систематично българскитѣ учители.

Американскиятъ колежъ въ Цариградъ, извѣстниятъ *Робертъ колежъ*, даде едно колкото солидно, толкозъ и практическо образование на голѣмо число български младежи, които говорятъ и пишатъ съвършено на английски.

Това вършатъ отъ 30 годинъ насамъ българитѣ за своето образование, въпрѣки всички невѣображаеми прѣпятствия. Нека адвокатитѣ на турцитѣ кажатъ и за тѣхъ сѫщото, ако могатъ! Тѣхното образование, то е надмѣнността имъ, че сѫ господствуещето племе.

* * *

Българското духовенство — духовенството, което е въ ежедневно съприкосновение съ народа — се състои отъ свещеници женени. Има мноzilla, особено по градовете и нѣкои градища, които притежаватъ нужните за званието имъ знания; изобщо, обаче, трѣба да забѣлѣжимъ, че за образоването на духовенството има още да се желае много нѣщо. Отъ нѣколко врѣме насамъ, при всичко това, българитѣ правятъ каквото могатъ, за да издигнатъ духовенството си до уровня на неговото призвание. Българскитѣ свещеници въ всѣки случай сѫ толкозъ прѣдани на христианската религия, която тѣ съ храниха посрѣдъ безбройни гонения, колкото сѫ привързани и къмъ отечеството